

officielt Standpunkt. I de Kredse, hvor der nu vil blive dannet to Foreninger, vil det da afhænge af den lokale Forenings Bestyrelses Skøn, hvorledes Dansk Kvindesamfund vil stille sig til Kvindevalgretsforeningen.

Det er da dette „Skøn“ jeg vil søge at paavirke til Fordel for min Opfattelse, der paa mange Punkter adskiller sig fra det Standpunkt, der hidtil ene har gjort sig gældende her i vort Medlemsblad.

Det første Spørgsmaal, man maa se at klare sig, er dette, om de to Foreninger overflødiggør hinanden. Herpaa vil jeg svare med et bestemt Nej. Den Betragtning, Kvindevalgretsforeningen vistnok selv gør gældende, og som jeg slutter mig til, er, at den, idet den samler sig om det ene enkle Programpunkt: Kvindernes Valgret, kan lægge al sin Kraft ind paa Agitationen for dette og optage alle de Elementer, der kun har Interesse for denne ene Side af Kvindesagen, samt at den ogsaa paa Grund af sit enkle Program er billigere og derved kan finde Vej til flere. Jeg tænker mig ogsaa, at man ved bestandig at banke dette ene, Kvindernes Valgret, ind i Sindene vil øge Farten i Agitationen for Valgretten.

Dansk Kvindesamfund derimod har foruden Valgretten, som det er en Selvfølge, at enhver Kvindesagsforening maa have paa sit Program, den Opgave at lede og styrke hele Kvindesagsbevægelsen herhjemme. Hvis denne Opgave ikke kan kræve en hel Forenings Arbejdskraft, saa ved jeg ingen Opgave, der kan det.

Saalænge Valgretsforeningen endnu ikke havde dannet Kredse paa Landet, var det rimeligt, at Dansk Kvindesamfund lagde hele Vægten af sin Arbejdskraft paa Agitationen for Valgretten, der er Øjeblikkets brændende Spørgsmaal. Endnu maa den selvfølgelig ofre en stor Del, ja maaske Hovedparten, af sine Kræfter derpaa af Hensyn til alle de Medlemmer, der kun er i denne ene Forening, og ogsaa af Hensyn til Sagen selv, der kun kan gavnes, ved at saa mange forskelligartede Hænder som muligt virker i dens Tjeneste.

Men jeg synes, det maa slaas fast, at Valgretsforeningen her for en stor Del letter Kvindesamfundet dets Arbejde. Med hvilken Kraft vil den ikke nu ogsaa kunne samle sig om sine andre Opgaver? Hvor stor en Betydning har det ikke for Kvindernes Udvikling og hele Frihedskamp, at de er organiserede i en Forening, og at denne f. Eks. gennem sit udmærkede lille Blad kan bringe ledende og oplysende Artikler om alle de Spørgsmaal, der berører Kvindesagen, hvor ellers let Agitationen for Valgretten vilde kunne komme til at optage hele Pladsen.

En anden Betragtning, jeg her vil gøre gældende til Fordel for Berettigelsen af to Foreninger, selv uet et nogenlunde ensartet Program, er følgende:

Skønt begge Foreninger staar udenfor Partipolitiken, thi herfra har de begge og med Rette taget bestemt Afstand, saa vil i Følge vore hjemlige smaa Forhold en Forening dog ikke kunne undgaa i Publikums Øjne at faa en vis Farve, som maaske f. Eks. vil paatrykkes den ved Valget af dens Styrelse.

Man kan vel nok tillade sig at sige, at der mellem de to Foreninger er en vis Stemningsforskel, en Forskel, der ikke kan undgaas, saa vist som de Personligheder, der som ledende knytter deres Navne til Foreningen, ikke vil kunne undgaa at kaste et Skær af deres personlige Standpunkter eller de Anskuelse, som man nu en Gang er vant til at knytte til deres Navne, over Foreningen.

Dette er af Betydning, saa snart det gælder Agitation for en Sag; man vil gennem flere Foreninger langt lettere vinde Mennesker af alle Lejre; det er nu en Gang ikke let at samle alle Hoveder under een Hat. Dermed er ikke sagt, at de enkelte Foreninger ikke af al Magt skal undgaa at blive partipolitiske; men man vil, naar man melder sig ind i en Forening, gerne føle sig stemningsenig med hele dens Ledelse og Form, selv om man i og for sig for Formaalets Skyld lige saa godt kunde være i en anden Forening. Noget saadant har givet sig Udslag i Dannelsen af flere af de sønderjydske Foreninger, der findes her i Landet, — som dog arbejder i god Forstaaelse med hinanden.

Med Hensyn til det rent praktiske og de pekuniære Vanskeligheder, som man ikke maa være blind for, at den Omstændighed, at der er to Foreninger, kan medføre, synes jeg, man kan klare sig paa den Maade, at man optræder i Fællesskab, naar det gælder om at agitere for det fælles Maal, Kvindernes Valgret, ved Afholdelsen af offentlige Møder og lign., men ellers arbejder hver for sig.

Jeg vilde finde det hensigtsmæssigt, om dette Samarbejde i Provinserne, naar det gælder Agitationen for Valgretten, fastsloges ved en Overenskomst mellem de to Foreninger, hvad jeg synes vilde virke fremmende for et fremtidigt godt Kammeratskab.

Johanne Asmund,

Formand i D. Kv. Sfs Helsingørkreds
og Medlem af Kvindevalgretsforeningen.

* * *

Frk. Berg!

Uden at komme ind paa Sammenslutning eller Ikke-Sammenslutning vilde jeg gerne have Lov til at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af Fru Elna Munchs Fremstilling af Generalforsamlingen i Kvindevalgretsforeningen den 28. Oktbr. Naar Fru Munch siger, at Forslaget blev behandlet paa en objektiv og hensynsfuld Maade, da maa jeg og adskillige med mig protestere herimod; thi Tonen, der den Aften blev anslaaet af Fru Munch